

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО НАСЛОВНО ЗВАЊЕ НАСЛОВЕН ДОЦЕНТ/
НАСЛОВЕН ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР ЗА НАУЧНАТА ОБЛАСТ
ИНТЕРНА МЕДИЦИНА НА ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука бр. 2002-135/3 од 21.5.2018 година донесена на 201. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, одржана на 21.5.2018 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во насловно звање насловен доцент/насловен вонреден професор за научната област интерна медицина на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 26.4.2018 година и во предвидениот рок се пријави само еден кандидат: насловен доцент д-р Билјана Илиевска-Попоска, вработена во ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза - Скопје и ангажирана на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По разгледување на доставената документација утврдивме дека кандидатката насловен доцент Билјана Илиевска-Попоска, врз основа на распишаниот Конкурс, уредно, навремено и во комплет ги има доставено следниве документи: 1) Пријава; 2) Диплома за одбранет докторски труд (Медицински факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје) и диплома за одбранет магистерски труд (Медицински факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје), еден примерок од дипломите оригинал и три заведени на нотар; 3) Уверение за положени испити од прв циклус студии (Медицински факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје, среден успех 9,1) и втор циклус студии (Медицински факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје - среден успех 9,6); 4) Уверение за положен специјалистички испит од областа пнеумофтизиологија, специјалистички испит од областа интерна медицина и супспецијалистички испит од областа пулмологија и алергологија; 5) Кратка биографија (4 примероци); 6) Список на објавени научни и стручни трудови, по еден примерок од трудовите; 7) Потврда за користење на странски јазик - англиски; 8) Примерок од докторски и магистерски труд; 9) Уверение за државјанство.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Насловен доцент д-р Билјана Илиевска-Попоска е родена на 20.11.1960 година во Пробиштип, Македонија. Основно училиште како ученик на генерацијата и средно образование завршува во Скопје. На Медицинскиот факултет во Скопје се запишува во учебната 1979/1980 година и дипломира на 25.6.1985 година со просечен успех 9,1. Уште како студент зема активно учество во научноистражувачката работа и со свои презентации учествува на два студентски конгреси во Црквеница и во Нови Сад.

На магистерски студии при Медицинскиот факултет во Скопје се запишува во учебната 1985/1986 година и ги завршува со просечен успех 9,6 и со одбрана на магистерскиот труд *„Нивото на неурон специфичната енолаза, карцино-ембрионалниот антиген, ткивниот полипептиден антиген и карбохидратниот антиген 19.9 во серумот на болни со различни хистолошки типови на бронхијален карцином“* на 10.12.1991 година се стекнува со звањето магистер по медицински науки.

На Институтот за белодробни заболувања и туберкулоза се вработува на 16.5.1988 година каде што работи до денес. На 27.12.1993 година ја завршува специјализацијата од

областа пневмофтизиологија (звање - специјалист по пневмофтизиологија). На 15.12.1999 година ја завршува втората специјализација од областа интерна медицина (звање - специјалист по интерна медицина). На 26.12.2011 година завршува супспецијализацијата и се стекнува со звањето супспецијалист по пулмологија и алергологија.

За помлад асистент на предметот Фтизиологија на Медицинскиот факултет во Скопје е избрана во 1992 год, сè до 1993 година кога се укинува Катедрата по фтизиологија.

Докторската дисертација на тема „Прогностичка вредност на имунохисто-хемиската експресија на HER 2/NEU, p53, Vcl-2 и Ki-67 кај пациенти со белодробен карцином“ ја брани на 12.4.2011 година и се стекнува со звањето доктор на медицински науки.

По вработувањето на Институтот за белодробни заболувања и туберкулоза активно се вклучува во научноистражувачката работа и е автор на 71 и коавтор на 63 научни трудови, со кои има учествувано и предавано на бројни меѓународни и национални пулмолошки симпозиуми, работилници и конгреси. Има неколку едукативни престои на Клиниката за белодробни болести и алергологија Голник-Словенија, Институтот за белодробни болести Сремска Каменица - Србија, неколку едукации за менаџмент на туберкулозата во Варшава - Полска, Берлин - Германија, Рига - Латвија, Хаг - Холандија, обука за Практичен пристап кон болестите на респираторниот систем во Хелсинки, Финска, неколку обуки во земјата кои се однесуваат на контрола на туберкулозната инфекција, оперативни истражувања и сл. Завршува две обуки за менаџмент во здравство во Македонија- едукација и испити за медицински директор и обука „Знаење за подобар бизнис“-Академија на менаџери при Универзитетот “Sheffield”.

Учествува во неколку меѓународни проекти: од 2010 до 2017 година е координатор на Проектот на Глобалниот фонд за контрола на ХИВ/СИДА, туберкулоза и маларија „ДОТС интервенции во Република Македонија“. Како дел од активностите на Проектот на Глобалниот фонд била организатор на голем број едукации за туберкулоза наменети за лекари специјалисти: пневмофтизиолози, пулмолози, интернисти, педијатри, медицински сестри и лаборанти, матични лекари, едукација за туберкулоза за лица кои имаат контакт со ризичните групи за туберкулоза, како персонал од здравствени установи за лекување на психијатриски случаи, персонал од казнено-поправните установи во Македонија. Главен истражувач е во три меѓународни клинички студии.

Член е на Здружението на пневмофтизиолозите на Република Македонија, а функцијата претседател на Здружението ја врши од 2014 година до денес. Член е на Македонското респираторно здружение, на Европското респираторно здружение и на Унијата за борба против туберкулоза и белодробни болести. За значаен придонес во остварување на задачите и целите на Македонското лекарско друштво, на 7.4.2004 година ѝ е доделена Плакета, а во 2012 година добива Благодарница од Здружението на пневмофтизиолозите за посебен придонес и ангажирање во работата на Здружението и Благодарница за посебен придонес во Организацијата на Вториот конгрес на пневмофтизиолозите на Македонија.

Од Министерот за здравство во 2013 година е назначена за национален соработник за контрола на туберкулозата во РМ за соработка со СЗО, а во 2018 година е номинирана за лице за контакт со СЗО во програмската област - туберкулоза.

Во периодот 2014-2018 година била претседател на Комисијата за спречување на туберкулоза во РМ и претседател на работната група за изработка на Извештај за имплементација на Национална стратегија за спречување на туберкулозата кај населението во Република Македонија 2013-2017 и предлог текст на Националната стратегија за спречување на туберкулозата кај населението во Република Македонија 2018-2022.

Член е во неколку комисии при Министерството за здравство: Комисијата за заразни болести при Министерството за здравство од 2014 до 2018 г. и Работна комисија за изработка на сегменти од Стратешки оперативен план при Министерство за здравство на Република Македонија, 2014 година.

Од 2013 до 2017 година е член на Комисијата за етичко-правни прашања на Лекарската комора на Македонија, а од 2017 година е член на Комисија за ретки болести по прашање на идиопатска пулмонална фиброза при ЈЗУ Универзитетска клиника за пулмологија и алергологија - Скопје.

На 5.7.2013 година, Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип ја избира д-р Билјана Илиевска-Попоска за насловен доцент за наставно-научната област интерна медицина.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање вонреден професор:

1. Избрана за наставник во насловно звање насловен доцент за наставно-научната област интерна медицина на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, за период од 5.7.2013 до 5.7.2018 година со Одлука бр.2502-137/13 од 5.7.2013 година.
2. Доцент д-р Билјана Илиевска-Попоска има објавено (најмалку) пет научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации;

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1	Biljana Plevska Poposka, Maja Zakoska, Stefan Talevski	Practical Approach to Lung Health- Experience from the Republic of Macedonia	MacedJMed Sci 2018; 6 (4): 618-623	10 (од 2008)
2	Biljana Plevska Poposka, Marija Metodieva, Maja Zakoska, Cveta Vragoterova, Dean Trajkov	Latent Tuberculosis Infection- Diagnosis and Treatment	MacedJMed Sci 2018; 6 (4): 651-655	10 (од 2008)
3	Biljana Plevska Poposka, Maja Zakoska, Vladimir Mitreski	Evaluation of the Directly Observed Treatment's Acceptance by Tuberculosis Patients in the Republic of Macedonia	MacedJMed Sci 2018; 6 (5): 896-900	10 (од 2008)
4	Biljana Plevska Poposka, Maja Zakoska, Karolina Pilovska SSpasovska, Ljiljana Simonovska, Vladimir Mitreski	Tuberculosis in the prisons in the Republic in Macedonia, 2008-2017	MacedJMed Sci 2018; 6 (7):	10 (од 2008)
5	Ljiljana Simonovska, Biljana Plevska Poposka	Comparison of Results from Inpatient and Outpatient Treatment of Tuberculosis in Republic of Macedonia	MacedJMed Sci 2015; 3 (2) 337-340	10 (од 2008)

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

По објавениот Конкурс за избор на наставник во насловно звање доцент во 2013 година, кандидатот е избран за насловен доцент за наставно-научната област интерна медицина на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, со Одлука бр.2502-137/13 од 5.7.2013 година.

Во периодот по изборот предавала на студиските програми: Општа медицина и Стручните студии за медицински сестри и техничари, акушерки, лаборанти и физиотерапевти. Доцент д-р Билјана Илиевска-Попоска ги предавала следниве предмети:

- Интерна медицина 1- пулмологија,
- Основи на интерна медицина,
- Основи на клиничка пракса.

Учествувала во Рецензентска комисија за избор во звања како претседател на комисија (1), како член на Комисија за одбрана на дипломски трудови (12 пати) и како член на Комисија за полагање на специјалистички испит (1).

Ментор е на 4 лекари на специјализација по интерна медицина на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Листа на трудови и активности од остварена наставно-образовна и научноистражка дејност на насловен доцент Билјана Илиевска-Попоска:

При овој избор приложени се трудови од последниот избор за насловен доцент во 2013 година.

I. Трудови со оригинални научни резултати, објавени во меѓународни списанија со меѓународен уредувачки одбор (реден број 4 од табела - НИ):

1. Ljiljana Simonovska, **Biljana Plevska Poposka**. Comparison of Results from Inpatient and Outpatients treatment on tuberculosis. Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. 2015; 3 (2): 337-340.

Во ретроспективна студија анализирани се 355 пациенти со туберкулоза (ТБ) лекувани во 2012 година, од кои 136 (38,3%) се лекувани амбулантно и во интензивната фаза и во континуираната фаза од терапискиот режим, а 219 (61,2%) комбинирано болничко / амбулантски. Статистичката анализа со Pearson Chi-square тест покажа дека исходот на лекување од туберкулоза не зависи сигнификантно од начинот на лекување ($p=0,31$). Статистичка обработка на податоците со методата на Yates corrected test покажала дека не постои ни статистички сигнификантна разлика во постигнување на конверзија во бактериолошкиот наод, во групата која се лекува амбулантски во споредба со групата која се лекувала болнички/амбулантски ($p=0,89$). Статистичката обработка на резултатите од исходот на лекувањето со Pearson Chi-square тестот покажала дека должината на болничкото лекување високо статистички сигнификантно влијае ($p < 0,001$) на резултатите од лекувањето.

2. **Biljana Plevska Poposka**, Maja Zakoska, Stefan Talevski. Practical Approach to Lung Health- Experience from the Republic of Macedonia. Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. 2018; 6 (4): 618-623.

Во трудот е направена анализа на ефектите од изведената едукација за најчестите белодробни заболувања на 588 лекари од примарна здравствена заштита (ПЗЗ) реализирана преку Проектот на Глобалниот фонд за контрола на ХИВ/СИДА и туберкулоза. Анализата е направена преку пополнување на прашалник од 25 прашања пред и по едукацијата во однос на навиките на лекарите од ПЗЗ во менаџментот на најчестите респираторни болести. Статистичката анализа покажа значителни придобивки од едукацијата, во однос на статистички значајно помал број на препишани антибиотици, намалено упатување на специјалист на пациенти со ХОББ и астма, како и со пневмонија, почеста примена на КУРБ тестот и пулсоксиметрија.

3. **Biljana Plevska Poposka**, Marija Metodieva, Maja Zakoska, Cveta Vragoterova, Dejan Trajkov. Latent tuberculosis infection- Diagnosis and treatment. Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. 2018; 6 (4): 651-655.

Во трудот се прикажани пациенти дијагностицирани и лекувани како случаи со ЛТБИ во РМ во периодот 2014-2015 година. Како дијагностички тест применет е туберкулинскиот кожен тест (ТКТ), како и новиот имунолошки тест Квантферон. Во однос на структурата на болните најголем дел од испитаниците се семејни контакти, но целта на трудот е да се прикаже воведување на испитување на присуство на ЛТБИ и кај возрасни индивидуи кај кои е присутен ризик фактор за прогресија на ЛТБИ во болест. Не е добиена статистички значајна разлика во однос на полот, возрасните групи, различни ризични групи и различните тераписки режими во однос на исходот на лекување на ЛТБИ.

4. **Biljana Plevska Poposka**, Maja Zakoska, V. Mitreski. Evaluation of directly observed treatment's acceptance by tuberculosis patients in the Republic of Macedonia. Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. 2018; 6 (5): 896-900.

Во овој труд е прикажан ставот, односно прифаќањето на пациентите со туберкулоза (ТБ) лекувањето на нивната болест да биде контролирано во нивните домови од страна на медицински персонал. Анализата е спроведена со примена на прашалник кој содржи 6 прашања пополнет од страна на 105 пациенти со ТБ. Анализата покажа дека пациентите сметаат дека посетите во домот се корисни, задоволи се од односот на медицинскиот персонал кон нив, а од друга страна контролираното лекување придонесува да се надминат прекините во лекувањето и да се постигнат подобри услови на лекување.

5. **Biljana Ilievska Poposka**, Maja Zakoska, K. Pilovska Spasovska, Ljiljana Simonovska, Vladimir Mitreski. Tuberculosis in the prisons in the Republic of Macedonia, 2008-2017. Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. 2018; 6 (7).

Во трудот е прикажана епидемиолошката ситуација со туберкулозата (ТБ) во затворите во Република Македонија (РМ) во периодот од 2008 до 2017 година. Во овој период откриени се 58 случаи со ТБ меѓу затворската популација. Анализата покажува дека затворениците во РМ претставуваат ризична група за ТБ, со неколку пати повисока инциденца во споредба со инциденцата во општата популација (во 2017 изнесува 323/100 000 население), но сепак со добар исход од лекување. Наодите упатуваат дека е потребно зајакнување на мерките на скрининг при влез во затворите и подобрување на условите за престој на затворениците во РМ.

II. Трудови со оригинални научни резултати објавени во зборник од трудови на научен собир (реден број 5 од табела - НИ):

1. **Biljana Ilievska Poposka**. Clinico-Pathological and Prognostic Significance of Her-2/neu and Bcl-2 in patients with lung cancer. Congres of Respiratory Society in Bosnia and Herzegovina, Sarajevo, 16-18 May, 2013.

Направена е анализа на имунохистохемиската експресија на протеинските продукти на HER2/neu и Bcl-2 кај 127 пациенти со различни хистолошки типови на белодробен карцином (87 со неситноклеточен белодробен карцином-НСКБК и 40 со ситноклеточен белодробен карцином-СКБК). Анализата покажала дека HER2/neu експресијата е статистички сигнификантно почеста кај пациентите со НСКБК, во споредба со експресијата на Bcl-2 која е статистички сигнификантно почеста кај пациентите со СКБК. Униваријантната анализа покажала дека кај пациентите со НСКБК независни прогностички фактори за преживување се перформанс статусот, возраста и HER2/neu експресијата, а кај пациентите со СКБК независни прогностични фактори се перформансот на пациентите, стадиумот на болеста и експресијата на Bcl-2.

2. **Biljana Ilievska Poposka**, Maja Zakoska, Sonja Atanasova, Nikola Milanovski, Pava Doneva. Tuberculosis in prisons in the Republic of Macedonia. ERS Annual Congress, Barcelona, Spain; The European Respiratory Journal, Abstracts, 7-11 September, 2013.

Во трудот е прикажана епидемиолошката ситуација со туберкулозата (ТБ) во затворите во Република Македонија (РМ) во периодот од 2005 до 2012 година. Резултатите покажуваат дека во овој период се откриени 41 случај со ТБ меѓу затворската популација со стапка на инциденца која е значително повисока во споредба со општата популација и ги вбројува затворениците во ризична група за ТБ во РМ.

3. **B. Ilievska Poposka**. Drug-resistant tuberculosis in Macedonia, 2007-2012. 44th World Conference on Lung Health of the International Union against Lung Diseases and tuberculosis. Paris, France, 30 October- 3 November 2013.

Во трудот е прикажана целокупната состојба со резистентните примероци кај пациентите со туберкулоза во Република Македонија (РМ) во периодот 2007-2012 година. Вкупниот број на резистентни изолати постепено се намалува од 2005 кога изнесувал 16,5% во вкупниот број на случаи со ТБ до 8,8% во 2012 година. Во овој период биле регистрирани вкупно 23 случаи со мултирезистентна форма на ТБ (МДР-ТБ) и еден со екстремно резистентна форма на ТБ (ХДР-ТБ). 87% од случаите со МДР-ТБ имаат стекната резистенција а 13% имаат примарна резистенција.

4. **B. ilievska Poposka**. PAL feasibility test results in the setting of primary health care in Macedonia. ERS Annual Congress, Amsterdam, Netherlands; The European Respiratory Journal, Abstracts, 26-30 September, 2015.

Во трудот се прикажани резултати од првата фаза или пилот проектот за спроведена едукација на 84 избрани лекари во однос на практичниот пристап кон болестите на респираторното здравје (ПАЛ). Избраните лекари пополнувале прашалник од 69 прашања пред и по едукацијата. Анализата покажала дека првичните резултати за подобар менаџмент на болните со респираторни болести се скромни, но сепак позитивни, што налага продолжување на ваков вид на активности.

5. М. Методијева, **Б. Илиевска Попоска**, С. Атанасова, В. Митрески. Белодробна, хепатална и кожна саркоидоза. Трет конгрес на пневмофти-зиолозите на Република Македонија, Струга, 5-7 ноември 2015.

Трудот претставува приказ на редок случај со тројна локализација на саркоидоза: дијагностиката започнува со оперативен зафат - холецистектомија со ресекција на атхерирано хепатално ткиво во кое патохистолошки се откриени грануломи. По абдоминаланата локализација докажана е и белодробна и кожна локализација на саркоидни грануломи.

6. С. Атанасова, **Б. Илиевска Попоска**, М. Методијева, А. Сандевски, Г. Шолдовски, Ѓ. Бикова. Гранична вредност за дефинирање на опструкција на дишни патишта кај повозрасни пациенти. Трет конгрес на пневмофти-зиолозите на Република Македонија, Струга, 5-7 ноември 2015.

Во трудот се прикажани препорачаните критериуми за дефинирање на ограничен проток на воздух во дишните патишта според Американското торакално здружение и Европското респираторно здружение во споредба со ГОЛД критериумите.

Направена е анализа кај 48 пациенти која покажува одредено несовпаѓање на вредностите на соодносот на FEV1/FVC меѓу наведените критериуми.

- Г. Петрушевска, **Б. Илиевска Попоска**. Имунохистохемиска дијагностика и класификација на белодробните неоплазми. Трет конгрес на пневмофти-зиолозите на Република Македонија, Струга, 5-7 ноември 2015.

Во трудот се прикажани маркерите кои се применуваат за имунохистохемиско испитување на белодробните карциноми, за диференцијална дијагноза меѓу примарен белодробен аденокарцином и метастатски аденокарцином и значењето од примена на имунохисто-хемиски панел кај неуверливи хистолошки податоци за примарен белодробен карцином.

7. **B.Ilievska Poposka**. Her-2/neu, Bcl- 2 and p53 in patients with bronchial carcinoma. ERS Annual Congress, Milan, Italy, The European Respiratory Journal, Abstracts, 9-13 September, 2017.

Во трудот е прикажана имунохистохемиската експресија на гените Her/2 neu и Bcl-2 кај 87 пациенти со неситноклеточен белодробен карцином (НСКБК). Статистички сигнификантно почеста експресија е добиена за Her/2 neu, која заедно со возраста на пациентите, перформанс статусот е независен прогностички фактор кај пациентите со НСКБК. Bcl-2 нема дијагностичко или прогностичко значење кај пациентите со НСКБК.

III. Пленарно предавање на научен собир (реден број 6 од табела - НИ):

1. **Biljana Ilievska Poposka**. Plucni trombolizacija. Simpozium- Sokobanjski Medicinski Dani, Soko Banja, Srbija, 4-6 oktobar 2013.

Презентацијата се однесува на сите аспекти на белодробната тромбемболија: етиологија, современи ставови во однос на дијагноза, лекување и прогноза.

2. **Biljana Ilievska Poposka**. Molekularna biologija carcinoma pluca. Kongres Respiratorne medicine, Beograd, Srbija, 18-20 Oktobar 2013.

Презентацијата се однесува на современите ставови за етиологија на белодробниот карцином со посебен осврт на молекуларните маркери, истакнувајќи го значењето на генетските мутации за индивидуалниот тераписки пристап.

3. **B.Ilievska Poposka**. Epidemioloska situacija sa tuberkulozom u Makedoniji 2007-2014. 20th International Meeting on tuberculosis, Golnik, Slovenia, 20 March, 2015.

Презентирана е епидемиолошката состојба со туберкулозата (ТБ) во Република Македонија (РМ) во периодот од 2007 до 2014 година од аспекти на положа застатеност, возрасни групи, локализација на болеста, бактериолошка потврденост на болеста, исход на лекување, резистентни форми на ТБ и ТБ меѓу ризичните групи.

4. **Б. Илиевска Попоска**. Астма и физичка активност. Сокобањски медицински дани, Соко Бања, Србија, октомври 2015.

Презентирана е поврзаноста меѓу астмата и интензивната физичка активност како тригер кој ја влошува астмата или за астма која е провоцирана од изложување на интензивен напор.

5. **Билјана Илиевска Попоска.** Астма и напор. Трет конгрес на пнеумфтизиолозите на Република Македонија, Струга, 5-7 ноември 2015.

Презентацијата се однесува на астма предизвикана од напор (exercise induced asthma EIA) - состојба во која интензивна физичка работа или тренинг предизвикуваат симптоми на астма кај лица кои веќе имаат астма. Термин кој повеќе се препорачува за оваа состојба е бронхоопструкција предизвикана од напор (exercise induced bronchoconstriction EIB), која се јавува во тек на напор без претходно постоење на други симптоми поврзани со астма. EIB и астмата се едни од најчестите хронични здравствени проблеми кои се јавуваат кај спортистите со зачестеност од околу 7-8 %. Се проценува дека најмалку 80% од лицата со дијагноза на астма ќе имаат EIB во некоја фаза од болеста.

6. **В.Илиевска Попоска.** Challenges of tuberculosis control in the country with low incidence of tuberculosis. 21st Slovenian and 2nd International Conference on the Treatment of Monitoring of patients with tuberculosis. Golnik, Slovenia, 23-24 March, 2016.

Презентацијата се однесува на глобалната контрола на туберкулозата (ТБ), пред се на предизвиците во земјите со ниска инциденца на ТБ. Прикажани се препораките за СЗО за глобална елиминација на ТБ.

7. **В. Илиевска Попоска.** Multidrug-resistant tuberculosis- state of the art. Slovenian Pneumology and Allergology Congress joined with Golnik Symposium and Balkan Pneumology Meeting: Personalised Medicine in Respiratory and Immunologic Diseases. Bled, Slovenia, 6-8 October 2016.

Презентацијата се однесува на мултирезистентните форми на ТБ (МДР-ТБ) од аспект на епидемиологија, етиологија, дијагностички постапки со посебен осврт на новата молекуларна дијагностика, стандардите и ново препорачаните режими на лекување.

8. **В.Илиевска Попоска.** The End TB Strategy toward TB elimination. Congress of Respiratory Medicine of the Republic of Macedonia. Struga, 6-9 October, 2016.

Во презентацијата е прикажана глобална епидемиолошка состојба со туберкулозата (ТБ), состојбата со резистентните форми на ТБ, ТБ и ХИВ ко-епидемијата. Прикажани се достигнувањата во контролата на ТБ, недостатоците и новата стратегија на СЗО: „Крај на туберкулозата до 2035.“

9. **В.Илиевска Попоска.** Menadžment akutnih egzacerbacija kod pacijenata sa HOBP. VI-ti Sokobanjski medicinski dani, Soko Banja, Srbija, 21-23 October 2016.

Презентацијата ги содржи сите аспекти кои се однесуваат на акутните егзацербации на хроничната опструктивна белодробна болест, етиолошките фактори, а пред сè потребните интервенции и постапки за лекување.

10. **Б.Илиевска Попоска.** Туберкулозата денес - предизвици и достигнувања. Петти конгрес на инфектолозите на Македонија. Охрид, 27-30 октомври 2016.

Во презентацијата се прикажани епидемиолошките податоци за туберкулозата во светот и во Македонија, достигнувањата, предизвиците кои ги носи туберкулозата и потребните активности за подобра контрола.

11. **В.Илиевска Попоска.** Management of community-acquired pneumonia- experience from Macedonia. 3rd International Conference on Tuberculosis and Respiratory Infections; 22nd Slovenian Meeting on treatment and Monitoring of patients with tuberculosis. Golnik, Slovenia, 23-24 March 2017.

Презентацијата се однесува на пневмониите стекнати во заедница, од аспект на етиологија, клинички манифестации, препорачани протоколи за лекување. Презентирано е сопственото искуство во лекување на пневмониите стекнати во заедница во текот на 2014 и 2015 година.

12. **Б. Илиевска Попоска.** Практичен пристап кон заболувањата на респираторниот систем -ПАЛ. Антибиотици во примарна заштита. Инфекции на респираторниот тракт -убедувања, докази, пракса. Скопје, Македонија, 17-19 ноември 2017.

Во презентацијата е прикажана анализата која е направена за да се процени дали теоретските и практичните знаења стекнати во тек на тренингот за ПАЛ се применети и во колкава мера во секојдневната пракса на лекарите од ПЗЗ кои присуствувале на едукациите.

Придобивки: намалувања на бројот на препишување на антибиотици кај болните со респираторни заболувања, помалку упатување на специјалист и на болничко лекување, зголемено индивидуално советување на пациентите, сè повеќе помош на пушачите во процесот на одвикнување, односно реализирање на повеќе советувања за штетните ефекти од пушењето.

13. **В.Илиевска Попоска.** Tuberkulozni pleurit. VII-mi Sokobanjski medicinski dani, Soko Banja, Srbija, 3-5 Dekemvri 2017.

Во презентацијата се обработени дијагностичките, диференцијално - дијагностички предизвици, како и тераписките можности кај туберкулозниот плеврит.

14. **В.Илиевска Попоска.** TB in children in Macedonia. 4th International Conference on Tuberculosis and Respiratory Infections; 23 Slovenian Meeting on treatment and Monitoring of patients with tuberculosis. Bled, Slovenia, 15-16 March 2018.

Презентацијата се однесува на епидемиологијата на детската туберкулоза во Македонија, примената на стандардизирани тераписки протоколи и можностите за примена на превентивни мерки.

IV. Секциско предавање на научен собир (реден број 7 од табела - НИ):

1. **Б. Илиевска Попоска.** „Карбоцистеин и ХОББ” - Секциски Состанок на Здружението на пневмофтизиолозите на РМ, Дојран, 7-8 ноември 2014.

2. **Б. Илиевска Попоска.** „Хронична опструктивна белодробна болест” - Секциски состанок на Здружението на интернисти: „Современ тераписки пристап кон најчестите пулмо-алерголошки заболувања во интернистичката пракса.” Скопје, 27 февруари 2016.

3. **Б. Илиевска Попоска.** „Латентна туберкулозна инфекција”. Секциски состанок на Здружението на пневмофтизиолозите на РМ, Дојран, 18-19 ноември 2016.

4. **Б. Илиевска Попоска.** „Новини во лекување на резистентна туберкулоза”. Секциски состанок на Здружението на пневмофтизиолозите на РМ, Лешок, 22 декември 2017.

5. **Б. Илиевска Попоска.** „Алгоритам за дијагноза на белодробна туберкулоза”. Секциски состанок на Здружението на пневмофтизиолозите на РМ, Скопје, 23 февруари 2018.

V. Раководител на научен проект (реден број 12 од табела - НИ):

1. HZC113782: “A clinical Outcome Study to compare the effect of Fluticasone Furoate/ Vilanterol Inhalation Powder 100/25 mcg with placebo on Survival in Subjects with moderate COPD and a history of or at increased risk for CVD.”, GlaxoSmithKline group of companies, 2010-2015.

2. FLT3509: “A randomised, double-blind, double dummy, parallel group study comparing Fluticasone propionate/formoterol fumarate (Flutiform[®])250/10mg (2puffs BID) and Flutiform[®] 125/5mg (puffs BID) versus Formoterol fumarate dihydrate (Atimos[®]) 12mg (1puff BID) in subject with chronic obstructive pulmonary disease (COPD)” (“the Study”)., MUNDIPHARMA, PAREXEL International GmbH, 2013-2015.

3. EDMS-ERI-73765690,7.0-MARINER-Medically Ill Patient Assessment of Rivaroxaban Versus Placebo IN Reducing Post- Dischagre Venous Thrombo-Embolism Risk. Janssen Research&Development, LLC. 2015-2018.

4. Раководител на Проект на Глобален фонд за контрола на ХИВ/СИДА, туберкулоза и маларија во Македонија, 2011-2016: „ДОТС интервенции во Република Македонија”

VI. Член на организациски или научен одбор на научен собир (реден број 19 од табела - НИ):

Член на научен одбор на Третиот конгрес на пневмофтизиолозите на Македонија, 5-7 ноември 2015, Струга, Македонија

*Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност***I. Стручна монографија (реден број 4 од табела - СА-ОР):****Автор и коавтор на прирачници и протоколи**

1. Талевски С, **Илиевска Попоска Б**, Симоновска Љ, Трајчевска М, Закоска М. Протокол - Дијагноза и лекување на мултирезистентна туберкулоза. Скопје 2013, ISBN 978-9989-2535-3-9.

Протоколот е напишан на 31 страница, А4 формат. Протоколот ги содржи епидемиолошките податоци за мултирезистентната туберкулоза (МДР-ТБ), дефинициите за видовите на МДР-ТБ, дефинициите за исход од лекување. Прикажани се дијагностичките постапки и препорачаните режими за лекување, видовите на антитуберкулозици, дозирање и следење на болеста.

2. **Илиевска Попоска Б**, Симоновска Љ, Атанасова С. Прирачник - Мерки за контрола на инфекција со туберкулоза, Скопје 2014, ISBN 978-608-65761-1-0.

Прирачникот е напишан на 96 страници, илустриран со поголем број на слики. Опишани се трите главни поглавја кои се однесуваат на контрола на инфекцијата: административни мерки, мерки за заштита на околината и мерки за лична заштита. Во првиот дел опишани се принципите на административна контрола, класификација на ризикот од инфекција, потребните мерки за контрола во одделни простории и одделенија. Вториот дел се однесува на примена на вентилација, примена на ултравиолетови ламби и хепа филтри. Третиот дел е наменет за лична заштита преку користење на хируршки маски и респиратори.

3. **Илиевска Попоска Б**, Талевски С, Закоска М. Прирачник - Ревидирани дефиниции и форми за запишување и известување за туберкулоза, Скопје 2014.

Прирачникот е напишан на 65 страници, А4 формат. Овој прирачник ги содржи ревидираните дефиниции и форми за известување приспособени за потребите на Програмата за туберкулоза на Македонија, електронска и хартиена варијанта на информацискиот систем. Имплементацијата на ревидираните дефиниции и форми за известување е обврска кон ЕЦДЦ/СЗО. Од формите се содржани: Регистар за болни од ТБ лекувани со антитуберкулозици од прва линија, Регистар за болни од ТБ лекувани со антитуберкулозици од втора линија, Лабораторски регистар, Тераписка листа за болен од ТБ, Пријава/одјава за болен од ТБ, Формулар за прегледани контакти, Формулар за потребување на лекови, Формулар за потрошувачка на лекови, Тераписка листа и Регистар за латентна ТБ инфекција.

4. **Илиевска Попоска Б**, Талевски С, Закоска М, Симоновска Љ, Трајчевска М. Прирачник ПАЛ - Практичен пристап кон болестите на респираторниот систем, Скопје, 2014.

Прирачникот е напишан на 88 страници, А4 формат. Прикажани се најчестите респираторни заболувања кои се сретнуваат кај лекарите од примарна здравствена заштита (ПЗЗ): горнореспираторни и долнореспираторни инфекции, пневмонијата, хроничната опструктивна белодробна болест, бронхијалната астма, туберкулозата, пушењето како здравствен проблем. За сите нозолошки ентитети се прикажани епидемиолошки, етиолошки, дијагностички, клинички манифестации и постапки на лекување, со посебен акцент на алгоритмите кои можат да најдат примена на ниво на ПЗЗ.

5. Симоновска Љ, **Илиевска Попоска Б**, Закоска М, Враготерова Ц. Прирачник за лекување на резистентни форми на туберкулоза во Република Македонија, 2017.

Прирачникот е напишан на 35 страници, А4 формат. Во почетниот дел се прикажани епидемиолошките податоци за резистентните форми на ТБ во светот и во Македонија, механизмот на настанување на резистенцијата, дефинициите на случаи, дефинициите за регистрирање и дефинициите за исход од лекување. Прикажани се современите дијагностички постапки, а посебен осврт е даден на лекувањето на сите видови на резистентни форми на ТБ. Во однос на мултирезистентната туберкулоза (МДР-ТБ) е прикажан нивниот краток режим на лекување во споредба со конвенционалниот. Во последниот дел се прикажани податоците кои се однесуваат на електронската база на податоци за резистентните случаи со ТБ во Македонија.

II. Учество на стручен собир со реферат - усна презентација (реден број 8 од Табела - СА-ОР):

Во рамките на Проектот на Глобалниот фонд за контрола на ХИВ/СИДА, туберкулоза и маларија се организирани поголем број стручни собири/работилници:

1. **Илиевска Попоска Б.** Астма - во примарна здравствена заштита. Работилница за семејни лекари: Практичен пристап кон болестите на респираторниот систем, 2013 - 2017.

Одржани ПАЛ работилници:

2013 година: во Тетово: 26-28.11.2013, Гостивар: 7-9.12.2013, Кратово: 13-15.12.2013.

2014 година во: Кочани 23-25.5.2014, Попова Шапка: 4-6.7.2014, Охрид: 21-23.11.2014 и Битола: 12-14.12.2014.

2015 година во Попова Шапка: 4-5.4.2015, Велес: 27-28.6.2015, Дојран: 19-20.9.2015 и Прилеп: 28-29.11.2015.

2016 година: Кратово: 30-31.1.2016, Маврово: 14-15.5.2016, Велес: 9-10.7.2016 и Берово 17-18.9.2016;

2017 година: Кратово, Берово и Крушево: 24-25.6.2017.

Вкупно 18 дводневни работилници.

2. **Илиевска Попоска Б.** Контрола на туберкулозна инфекција: Мерки за заштита на околината и лични заштитни мерки. Работилница за специјалисти, Скопје, 1-2.3.2013.

3. **Илиевска Попоска Б.** Контрола на туберкулозата: 1. Лекување на туберкулозата; 2. Новини во лекување на туберкулозата. Работилница за специјалисти, Скопје, 12-13.9.2014.

4. **Илиевска Попоска Б.** Новини во контрола на туберкулозата: 1. Латентна туберкулозна инфекција: дијагноза и лекување. 2. Резистентна туберкулоза. Работилница за специјалисти, Битола, 12.9.2015.

5. **Илиевска Попоска Б.** Контрола на туберкулозата: 1. ТБ во РМ од 2017-2016 година; 2. Програма за превентивни мерки за спречување на туберкулозата кај населението во РМ во 2017; 3. Сегашна поставеност на мрежата на установи за белодробни болести и ТБ во РМ. Превентивна Програма за контрола на туберкулозата во РМ. Работилница за специјалисти, Скопје, 28.4.2017.

6. **Илиевска Попоска Б.** Работилница за лекари од примарна здравствена заштита: „Туберкулозата - достигнувања и идни предизвици”: 1. Епидемиологија на туберкулозата; 2. Дијагноза на туберкулоза; 3. Латентна туберкулозна инфекција; 4. Лекување на туберкулозата. Скопје 2016 година.

Одржани се **три** дводневни работилници во Скопје: 19-20.2.2016, 6-7.5.2016 и 3-4.6.2016 година.

7. **Илиевска Попоска Б.** Работилница за лекари од примарна здравствена заштита: Контрола на туберкулозата во примарна здравствена дејност. 1. Етиологија и патогенеза на туберкулозата; 2. Лекување на туберкулозата; 3. Превентивни мерки кај туберкулозата, 2017 година.

Одржани се **три** дводневни работилници: Струмица, 10-11.3.2017 година, Берово: 17-18.3.2017 година и Штип: 25-26.3.2017 година.

8. **Илиевска Попоска Б.** Работилница - Контрола на инфекција, наменета за лекари, медицински сестри: 31.3. и 7.4.2017 година. Контрола на инфекција наменета за медицински сестри за нега и хигиеничари: 29-30.3.2017 година, Скопје.

III. Претседател на универзитетски или владини тела (реден број 22 од табела - СА-ОР):

1. Претседател на Комисијата за спречување на туберкулозата кај населението во Република Македонија, како стручно советодавно тело на Министерство за здравство, 2014-2018 година

2. Претседател на Работна група за изработка на Извештај за имплементација на Национална Стратегија за спречување на туберкулозата кај населението во Република Македонија 2013-2017 и предлог текст на Националната стратегија за спречување на туберкулозата кај населението во Република Македонија 2018-2022.

IV. Член на универзитетски или владини тела (реден број 27 од табела - СА-ОР):

1. Член во Комисијата за заразни болести при Министерството за здравство, 2014-2018.
2. Член на Работна комисија за изработка на сегменти од Стратешки оперативен план при Министерство за здравство на Република Македонија, 2014 година.

V. Член на институтски орган, комисија (реден број 29 од табела - СА-ОР):

1. Член на Комисијата за етичко-правни прашања на Лекарската комора на Македонија, 2012-2017 година.
2. Член на Комисија за ретки болести по прашање на идиопатска пулмонална фиброза при ЈЗУ Универзитетска клиника за пулмологија и алергологија Скопје, 2017 година.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација, искуството во наставно-образовната и научноистражувачката дејност, кандидатката насловен доцент д-р Билјана Илиевска-Попоска, вработена во ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза, ги исполнува сите законски услови за избор во звањето вонреден професор за наставно-научната област интерна медицина.

Кандидатката насловен доцент д-р Билјана Илиевска-Попоска со својата наставно-образовна, научноистражувачка, стручно-апликативна и организациско-развојна дејност презентирани преку публикување на научни трудови, објавување на повеќе трудови во стручно-научни списанија и зборници, учество со оригинални трудови на значајни меѓународни конференции кои се прикажани во табелите составен дел на Правилникот за критериумите и постапката за избор на наставник во наставно-научната област интерна медицина, придонесува за развој на науката и ги поседува потребните научни и стручни квалитети за наведениот избор.

Таа е специјалист и супспецијалист и доктор на науки од областа на интерна медицина. Интензивната активност на доцент д-р Билјана Илиевска-Попоска ја потврдува проценката дека се работи за личност со исклучителна надареност и истрајна мотивираност за научна и едукативна работа.

Врз основа на приложениот материјал, како и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип кандидатката насловен доцент д-р Билјана Илиевска-Попоска да биде избрана во насловен вонреден професор за наставно-научната област интерна медицина.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Марија Вавлукис, вонреден професор за наставно-научната област интерна медицина, претседател, с.р.
Проф. д-р Љиљана Симоновска, вонреден професор за наставно-научната област интерна медицина, член, с.р.
Проф. д-р Милка Здравковска, редовен професор за наставно-научната област епидемиологија, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
	Избор во звање доцент					30
	ВКУПНО					30
Р. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
4.	Научен труд со оригинални научни резултати објавен во научно списание	4 1	9 6			42
5.	Труд со оригинални научни резултати објавени во зборник од трудови на научен собир	3	2	5	3	21
6.	Пленарно предавање на научен собир	4	3	10	6	72
7.	Секциско предавање на научен собир	5	2			10
10.	Одбранета докторска теза	1	8			8
11.	Одбранет магистерски труд	1	4			4
12.	Раководител на научен проект			4	6	24
19.	Член на организационен или научен одбор на научен собир	1	1			1
23.	Рецензент на научен труд	5	1,5			7,5
	ВКУПНО					189,5
Р. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
4.	Стручна монографија	5	3			15
8.	Учество на стручен собир со реферат-усно	30	0,5			15
22.	Претседател на универзитетски или владини тела	2	10			20
27.	Член на универзитетски или владини тела	2	5			10
29.	Член на институтски орган, комисија	2	2			4
	ВКУПНО					64
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					283,5